

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра іноземних мов для природничих факультетів

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
Професійна іноземна мова
(обов'язкова / за вибором)

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (математика)», «Середня освіта (інформатика)»

Спеціальність: 014.04 «Середня освіта (математика)», 014.09 «Середня освіта (інформатика)»

Галузь знань: 01 Освіта

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Підготовка фахівців за вказаною ОПП здійснюється **факультетом математики та інформатики**

Мова навчання **англійська / німецька**

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов для природничих факультетів Маніютіна Олена Іванівна; кандидат філологічних наук, асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Тоненчук Тетяна Василівна

Профайли викладачів: <http://www.natural1.chnu.edu.ua/?lang=uk>

Контактний телефон: (0372) 584743

E-mail: o.maniutina@chnu.edu.ua, t.tonenchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в системі Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1590>

Консультації: Розклад очних консультацій викладачів (одна академічна година (45 хвилин) / тиждень) за розкладом, затвердженим на поточний навчальний рік розміщено за посиланням: http://www.natural1.chnu.edu.ua/?page_id=15&lang=uk

Он-лайн консультації: одна академічна година (45 хвилин) / тиждень за розкладом http://www.natural1.chnu.edu.ua/?page_id=15&lang=uk

Індивідуальні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем курсу.

1. Призначення навчальної дисципліни

Вивчення «Професійної іноземної мови» як обов'язкової, або дисципліни за вибором студента / ЗВО передбачає навчання на діловому, професійному та культурологічному рівнях; забезпечує розвиток практичних навичок володіння іноземною мовою на автономному рівні, достатньому для вирішення комунікативних завдань, пов'язаних з академічними потребами та виробничими умовами фаху у майбутньому.

Іншомовна комунікативна компетентність та професійна комунікативна компетентність, які знаходяться в центрі уваги програми, формуються у

студентів для реальних академічних та професійно-ділових сфер і ситуацій та передбачають опанування таким рівнем знань, навичок і вмінь, який забезпечить необхідну комунікативну спроможність у сферах ситуативного та професійного спілкування в усній та письмовій формах:

1) читання й реферування оригінальної загальнонаукової або загально-технічної інформації;

2) елементарного спілкування щодо загальних питань спеціальності та в межах загальнонавчаних норм під час закордонної подорожі;

3) написання особистих і простих ділових листів.

Навчання будується за ситуативним принципом і структуровано у **модулі**, розподілені на **навчальні елементи (теми)**: після кожного модуля передбачено проведення контролю. Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів:

ЗМ 1. Влаштування на роботу (16 годин ПЗ).

ЗМ 2. Робота з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру (17 годин ПЗ).

Заняття проводяться щотижня (3 години / 1.5 пари), усього практичних занять на денній формі навчання – 33 години, самостійна робота – 57 годин, форма підсумкового контролю – залік.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою дисципліни є вивчення іноземної мови на професійному та культурологічному рівнях; практичне володіння англійською / німецькою мовою на автономному рівні, необхідному для ділового та професійного спілкування, реалізація на письмі комунікативних намірів, пов'язаних із виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, відповідних до вимог дипломованого спеціаліста із забезпеченням можливості інструментального застосування іноземної мови.

Цей курс продовжує вивчення іноземної мови на 1–2 (1 – 3, за вибором студента тощо) курсах і складається з наступних **завдань** на 1 та 2 етапах:

Перший етап (модуль 1) – проводиться лексична, граматична, тематична підготовка та розширення бази знань і мовних навичок фахового спрямування.

Другий етап (модуль 2) – закріплення отриманих знань, оволодіння навичками реферування спеціальної літератури, перекладу; вивчення мови для практичного використання в учбових, наукових, пізнавальних та комунікативних цілях; формування навчальних умінь студента на основі сформованих знань; поглиблення комунікативних навичок; розширення мовної бази для автономного й інструментального володіння іноземною мовою.

3. Пререквізити:

Курс „Професійна іноземна мова” є обов'язковою дисципліною, призначеною для викладання студентам окремих спеціальностей факультету

математики та інформатики першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, або дисципліною за вибором (ЗВО, студентів). Дисципліна вивчається на 4 курсі у 8 семестрі. Основні принципи курсу: професійна спрямованість, комунікативність, модульність (модульний зразок), тематичність.

Для вивчення курсу необхідні базові знання рівня B1/ B1+ (Threshold-рубіжний), згідно з "Рекомендаціями Ради Європи".

4. Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, робочої програми курсу та відповідно до мети навчальної дисципліни, очікується, що після повного засвоєння курсу студенти володітимуть **знаннями:**

- правил спілкування іноземною мовою для успішної професійної комунікації з використанням вивченого матеріалу;
- потрібного лексичного та граматичного мінімуму для читання суспільно-політичної, публіцистичної літератури професійного спрямування з розумінням основного змісту прочитаного.

Також студенти підтверджуватимуть розвиток **іншомовної комунікативної компетентності наступними вміннями:**

- брати участь в усному мовленні іноземною мовою в обсязі тематики та функцій, передбачених програмою;
- реалізувати комунікативні наміри письмово (вести офіційне листування, оформляти ділові документи);
- працювати з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру (друкованими та електронними носіями інформації), за результатом скласти анотацію до прочитаного тексту, реферувати текст зі спеціальності (передати його зміст іноземною мовою);
- підготувати план-презентацію відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи, дипломного проекту;
- у виробничих умовах, на основі лексико-граматичного мінімуму, користуючись професійно-орієнтованими іншомовними (друкованими та електронними) джерелами здійснювати ознайомче, пошукове та вивчаюче читання.

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні **загальні компетентності:**

ЗК01. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в міжнародному контексті

та отримуються наступні **програмні результати навчання:**

ПРН16. Демонструвати навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в команді.

ПРН20. Демонструвати навички професійного спілкування, включаючи усну та письмову комунікацію однією з офіційних мов ЄС.

5. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3.0	90	-	33	-	-	55	2	залік
Заочна	4	8	3.0	90	-	8	-	-	82	-	залік

5.1 Дидактична карта навчальної дисципліни

4 курс (8 семестр)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	П	лаб	Інд	с.р.		л	П	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Влаштування на роботу.												
Тема 1.1 (Практичні заняття) Елементи спілкування. Телефонний етикет. Netiquette. Корективний курс фонетики та граматики. Ознайомче, пошукове та вивчаюче читання джерел фахового спрямування. Граматичний матеріал: іменник, артикль.			8						2			
Тема 1.1 (Самостійна робота) Телефонна розмова з компанією. Привітання, знайомство, форми звертання. Замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак. Граматичний матеріал: числівник, займенник						13						20
Тема 1.2 (Практичні заняття) Працевлаштування.			8						2			

Основні правила працевлаштування. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Анкета, супровідний лист, резюме, лист подяки. Граматичний матеріал: прикметник, прислівник Технології тестування і робота з тестовими базами.											
Тема 1.2 (Самостійна робота) Основні професії в галузі. Інтерв'ю з роботодавцем. Професійне читання (вибір текстів за фахом). Підготовка до модульного контролю Граматичний матеріал: типи питальних речень Технології тестування і робота з тестовими базами					14						20
Разом за ЗМ 1			16		27			4			40
Робота з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру											
Тема 2.1 (Практичні заняття) Алгоритм анотування тексту. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Підготовка та написання анотації. Граматичний матеріал: активний стан дієслова, неозначені, тривалі, перфектні часи			8					2			
Тема 2.1. (Самостійна робота) Сучасні засоби передачі інформації. Інтернет-технології у галузі. Граматичний матеріал: перфектно-тривалі часи Технології тестування і робота з тестовими базами					14						20
Тема 2.2 (Практичні заняття) Дослідження та розвиток у галузі. Підготовка презентації відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи.			9					2			

Читання та реферування незнайомого фахового тексту											
Тема 2.2 (Самостійна робота) Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо. Технології тестування і робота з тестовими базами Професійне читання (вибір текстів за фахом). Презентація. Грамаічний матеріал: умовний спосіб дієслова, пряма/непряма мова, віддієслівні форми					14						20
Підсумкова модульна контрольна робота.											2
Разом за ЗМ 2			17		2	28			4		42
Залік						2					
Разом за 1-2 модулем			33			57			8		82
Усього годин за семестр	90										

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
Тема 1.1	Телефонна розмова з компанією (1 бал) Привітання, знайомство, форми звертання. Організація ділової подорожі: замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак (2 бали) Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів (2 бали) Повторення грамаічного матеріалу: іменник, артикль. Числівник, займенник.	13
Тема 1.2	Основні професії в галузі. Основні правила співбесіди із роботодавцем. (1 бал) Грамаічний матеріал: прикметник, прислівник типи питальних речень. Активний стан дієслова, неозначені, тривалі, dokonані та dokonано-тривалі часи. Пасивний стан дієслова. Підготовка до модульного контролю (1 бал). Технології тестування і робота з тестовими базами (1 бал)	14
Тема 2.1	Сучасні засоби передачі інформації (1 бал) Інтернет-технології у галузі (1 бал) Технології тестування і робота з тестовими базами (2 бали) Грамаічний матеріал: прикметник, прислівник типи питальних речень. Пасивний стан дієслова (1 бал). Технології тестування і робота з тестовими базами (1 бал)	14

Тема 2.2	Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо (2 бали). Повторення граматичного матеріалу: умовний спосіб дієслова, пряма та непряма мова, віддієслівні форми (1 бал). Технології тестування і робота з тестовими базами (2 бали) Презентація (усна, письмова) (2 бали) Технології тестування і робота з тестовими базами (1 бал)	14

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У процесі викладання курсу використовуються наступні методи навчання, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів:

- комунікативно-діяльнісний підхід,
- метод комунікативних завдань,
- елементи системи навчання CLIL,
- загальний ESP approach (вивчення професійної іноземної мови) та ін.

У навчальному процесі (практичне заняття, консультація, самостійна робота) застосовуються наочні засоби (презентації, ілюстрації, відеоматеріали), електронні курси та платформи для онлайн навчання, новітні технології навчання

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Види та форми контролю містять розроблені контрольні питання до дисципліни для самоконтролю та самоперевірки знань. На практичних заняттях здійснюється поточний контроль.

Засоби оцінювання: контрольна робота, тест, термінологічний диктант, ділова гра, презентація та ін.

Контрольні роботи проводяться після опрацювання кожного модуля за підручником та іншими матеріалами курсу дисципліни. Використовуються такі форми самооцінювання: шкала самооцінювання, мовний диктант, підготовка та презентація пробних проектів. Підсумкові тематичні контрольні роботи проводяться перед атестацією, заліком. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після закінчення 9го семестру.

Підсумкове оцінювання (залік) перевіряє рівень комунікативної компетенції студента в межах професійної та академічної тематики відповідно до вимог Програми.

Підсумкове оцінювання складається з письмової та усної частин.

До письмової частини вносять завдання на:

- розуміння прочитаного (закриті й напіввідкриті типи завдань); тести із пропусками;
- реферування англомовної статті за тематикою магістерської роботи.

Усна частина проходить як усна презентація наукової роботи, над якою працює здобувач освіти.

**Поточне оцінювання
(за видами діяльності)
9й семестр**

Види діяльності	Кількість завдань (обов'язково)	Максимальна кількість балів (за 1 завдання)	Всього балів
Усна презентація	5	2	10
Фахове читання	5	2	10
Письмове завдання	5	2	5
Модульне тестування (1, 2 модуль)	1	5	5
Всього за 1 модуль*:			30
Додаткові завдання			
Індивідуальне (творче) завдання**	1 (за семестр) / 2 (по 1 за модуль)		10/ (2 по 5)
Залік			40
Всього за семестр:			100

* протягом семестру – 2 навчальні модулі

** реферат, твір, творчий переклад тощо (студент може отримати таке завдання при умові, що не менше 80% обсягу обов'язкового навчального матеріалу здано вчасно).

**Оцінка усних відповідей
Критерії оцінювання участі у діловій / рольовій грі**

Критерії	Максимальна оцінка	Студент 1
Виконання завдання (кількість інформації, відповідність завданню)	1 бал	
Уміння вести діалог (правильність постановки запитань, доречність відповідей)	1 бал	
Використання мовних засобів (лексичний діапазон, точність, доречність)	1 бал	
Використання мовних засобів (граматичний діапазон, точність, доречність)	1 бал	
Вимова, невимушеність мовлення	1 бал	
Всього	5 балів	
Всього завдань за семестр	2	

Критерії оцінювання презентації забезпечує викладач курсу (див. робочу програму дисципліни)

Оцінювання письмових робіт:

- контрольні підсумкові тести;
- переклад, диктант-переклад

«5» (А) - до 2 помилок;

- «4», «4-» (B, C) - до 3-8 помилок;
 «3», «3-» (D, E) - 8-12 помилок;
 «2», «2-» (FX, F) - більше 12 помилок.

(Примітка: в граматичних завданнях та письмовому перекладі 2 орфографічні помилки прирівнюються до однієї граматичної)

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)					Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			
T1.1	T1.2		T 2.1	T2.2	40	100
15	15		15	15		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

8. Рекомендована література (основна)

1. Advanced English for Mathematicians. Навчальний посібник з англійської мови для студентів математичного факультету / уклад.: Н.В. Цинтар, Т.В. Тоненчук. Чернівці, 2023. 176 с.
2. Кошіль Н, Рибіна Н, Собчук Н. Business English (Навчальний посібник). Тернопіль: Видавництво ТНЕУ «Економічна думка», 2010. 250 с.
3. Професійна англійська мова для математиків: Навчальний посібник / укл. Т. В. Тоненчук. – Чернівці, 2017. 104 с.

Допоміжна

1. Богацький І.С. Бізнес курс англійської мови / Богацький І.С., Дюканова Н.М. – К. : ТОВ «ВП ЛОГОС», 2005. 352 с.
2. Бурбак О.Ф., Романова Т.О. Англійська мова для науковців: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2008, (редагування 2021 р.). 116 с.
3. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2016. 176 p.
4. Williams J. Learning English for Academic Purposes. Reading and Listening. Pearson. Chapter 2 A Fitting Education. pp. 24–49.
5. Comfort J. Effective presentations Oxford: Oxford University Press.
6. Azar, B.S Understanding and Using English Grammar. New York: Pearson Education. 437 p.
7. Murphy R., English Grammar in Use. CEF Level: B1 Intermediate - B2 High Intermediate. Cambridge University Press. 2019.

Інформаційні ресурси

1. Encyclopedia of Maths. URL: <http://www.encyclopediaofmath.org>
2. www.englishforacademicstudy.com
3. <https://targetjobs.co.uk/careers-advice/job-descriptions>
4. www.skillsyouneed.com/presentation - skills/

